



**BOSNA I HERCEGOVINA  
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE  
URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA U FBiH  
SARAJEVO**

Ložionička 3, 71000 Sarajevo, Tel: + 387 (0)33 723 550, Fax: 716 400, www. saifbih.ba, e-mail:  
urrevfed@bih.net.ba, saifbih@saifbih.ba

**IZVJEŠTAJ  
O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA  
OPĆINE VITEZ  
ZA 2012. GODINU**

**Broj:05-05/13**

Sarajevo, juli 2013. godine

**MENADŽMENTU  
OPĆINE VITEZ****NEOVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE*****Osnova za reviziju***

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja **Općine Vitez** za 2012. godinu (bilansa stanja na dan 31. decembar 2012. godine i odgovarajućeg računa prihoda i rashoda, izvještaja o izvršenju finansijskog plana za godinu koja se završava na taj dan) i usklađenosti poslovanja sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

***Odgovornost rukovodstva***

Rukovodstvo Općine Vitez odgovorno je za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa posebnim propisima u Federaciji o računovodstvu i finansijskom izvještavanju u javnom sektoru. Ova odgovornost obuhvata i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale usljed prevare i greške, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvene procjene koje su razumne u datim okolnostima. Rukovodstvo je takođe odgovorno za usklađenost poslovanja Općine Vitez sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima, uključujući i odredbe zakona i propisa koji određuju iznose i objelodanjivanje u finansijskim izvještajima.

***Odgovornost revizora***

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima na osnovu provedene revizije. Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u FBiH ("Sl. novine FBiH", broj 22/06) i relevantnim Međunarodnim standardima Vrhovnih revizorskih institucija (ISSAI). Ovi standardi nalažu da radimo u skladu sa etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze. Naša odgovornost je takođe da izvršimo procjenu da li je poslovanje usklađeno sa važećim zakonskim i drugim propisima, da li se sredstva koriste za utvrđene namjene, te da se izvrši ocjena finansijskog upravljanja, funkcije interne revizije i sistema interne kontrole.

Revizija uključuje sprovođenje postupaka u cilju pribavljanja revizorskih dokaza o usklađenosti poslovanja i o iznosima i objelodanjivanjima datim u finansijskim izvještajima. Izbor postupka je zasnovan na revizorskom prosuđivanju, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvještajima usljed prevare i greške. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u cilju odabira revizorskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja odvojenog mišljenja o efektivnosti internih kontrola. Revizija takođe uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opšte prezentacije finansijskih izvještaja.

Smatramo da su pribavljeni revizorski dokazi dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnovu za naše revizorsko mišljenje.

***Osnova za izražavanje mišljenja:***

- 1. Općina Vitez nije osigurala adekvatno praćenje realizacije planiranih veličina i usklađivanja Budžeta Općine za 2012. godinu, kako je propisano Zakonom u budžetima u FBiH, u dijelu da povećanje ili smanjenje prihoda istovremeno prati povećanje ili smanjenje rashoda koji se finansiraju iz istih, što je imalo za posljedicu ostvarenje viška rashoda nad prihodima u iznosu od 384.345 KM (Tačka 3.2. Izvještaja),**
- 2. Ne možemo potvrditi iskazano stanje sredstava i izvora sredstava obzirom da kapitalna ulaganja u 2012. godini u iznosu od 1.043.942 KM nisu evidentirana na poziciji stalnih sredstava i izvora sredstava, što nije u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH. Izvršeni popis imovine i obaveza nije cjelovit i sveobuhvatan, nije izvršeno usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem, niti je**

sačinjen cjelovit izvještaj popisne komisije kojim je trebala biti obuhvaćena imovina i obaveze što je u suprotnosti sa Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžetu FBiH ( Tačka 3.6. Izvještaja).

3. Zbog nepravilnog knjigovodstvenog evidentiranja naknada za dodijeljeno neizgrađeno građevinsko zemljište u iznosu od 460.480 KM na poziciji kapitalnih primitaka, a koje predstavljaju prihod Općine, ne može se potvrditi da su prihodi Općine za 2012. godinu iskazani istinito i fer u finansijskim izvještajima (Tačka 3.3. Izvještaja),
4. Ne može se potvrditi iskazanost stanja kratkoročnih potraživanja koja se odnose na potraživanja iz ranijeg perioda po osnovu naknada za komunalne usluge od 668.677 KM i naknada za korištenje građevinskog zemljišta od 514.009 KM obzirom da su ista knjigovodstveno evidentirana na kratkoročnim potraživanjima koja dospijevaju u roku od 12 mjeseci. Također ne možemo potvrditi da su poduzete sve zakonske mjere za naplatu istih što dovodi u pitanje izvjesnost naplate ovih potraživanja, niti su ista prenesena na sumnjiva i sporna potraživanja (Tačka 3.7. Izvještaja),
5. Općina nije provodila postupak javnih nabavki za slijedeće tekuće nabavke: nabavka lož ulja (31.495 KM), nabavka goriva (9.189 KM), nabavka obrazaca i papira (26.303 KM), usluge opravki i održavanje opreme (9.265 KM), usluge štampanja (7.948 KM), iako je bila u obavezi u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH. Za dio izvršenih nabavki, na početku provođenja postupka javnih nabavki, nije procijenjena ukupna vrijednost, što je opredjeljujuće za izbor postupka javne nabavke u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH (Tačka 3.5. Izvještaja),
6. Za utrošak sredstava tekućih transfera neprofitnim organizacijama u iznosu od 98.940 KM nije osigurano poštivanje principa pravičnosti i transparentnosti trošenja javnih sredstava, jer se nije raspisivao Javni poziv, a što je bila obaveza u skladu sa zaključenim Sporazumom između Općinskog vijeća, načelnika Općine i nevladinih/neprofitnih organizacija na području Općine Vitez i Pravilnikom o načinu finansiranja projekata nevladinih/neprofitnih organizacija (Tačka 3.4.3. Izvještaja).

### *Negativno mišljenje*

Po našem mišljenju, zbog efekata koje na finansijske izvještaje mogu imati stavke navedene u prethodnom pasusu, finansijski izvještaji Općine Vitez ne prikazuju istinito i objektivno, po svim bitnim pitanjima, stanje imovine i obaveza na dan 31. decembra 2012. godine, rezultate poslovanja i izvršenje Budžeta Općine Vitez za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja tj. Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.

Finansijsko poslovanje Općine Vitez tokom 2012. godine, zbog napomena u tačkama od 1 – 6 prethodnog pasusa, nije bilo u svim materijalno značajnim aspektima usklađeno sa važećom zakonskom regulativom.

Sarajevo: 27.06.2013. godine

**Zamjenik generalnog revizora**  
**Branko Kolobarić, dipl. oec**

**Generalni revizor**  
**Dr. sc. Ibrahim Okanović, dip. oec**



**S A D R Ź A J**

<b>1.</b>	<b>UVOD .....</b>	<b>1</b>
<b>2.</b>	<b>PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE .....</b>	<b>1</b>
2.1	Rezime .....	2
<b>3.</b>	<b>NALAZI I PREPORUKE .....</b>	<b>3</b>
3.1	Sistem internih kontrola .....	3
3.2	Budžet Općine za 2012. godinu.....	4
3.3	Prihodi i primici.....	6
3.4	Rashodi i izdaci .....	8
3.4.1	Bruto plaće i naknade zaposlenih .....	8
3.4.2	Izdaci za materijal i usluge .....	9
3.4.3	Tekući transferi .....	10
3.5	Javne nabavke.....	12
3.6	Stalna sredstva .....	13
3.7	Kratkoročna potraživanja.....	14
	<b>PRILOG BR. 1. ....</b>	<b>1</b>
	<b>PRILOG BR. 2. ....</b>	<b>1</b>

**IZVJEŠTAJ**  
**O OBAVLJENOJ REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA**  
**OPĆINE VITEZ**  
**za 2012. godinu**

## **1. UVOD**

**Općina Vitez** (u daljem tekstu: Općina) je jedinica lokalne samouprave uspostavljena zakonom, sa nadležnostima utvrđenim Ustavom Federacije BiH, Ustavom Srednjobosanskog kantona, Zakonom o principima lokalne samouprave u Federaciji BiH i Statutom Općine Vitez. Općina ima svojstvo pravne osobe i samostalno raspolaže svojom imovinom u skladu sa zakonom. Ona ima vlastite nadležnosti ustanovljene ustavom i zakonom i ima pravo baviti se svim pitanjima od lokalnog značaja koja nisu isključena iz njene nadležnosti, niti dodijeljena u nadležnost neke druge vlasti na osnovu Ustava i Zakona.

Općina obavlja poslove kojima se neposredno ostvaruju potrebe građana. U skladu sa Zakonom, u vlastite nadležnosti Općine posebno spadaju: osiguranje i zaštita ljudskih prava i sloboda u skladu sa Ustavom, donošenje budžeta Općine, donošenje programa i planova razvoja Općine i stvaranje uslova za privredni razvoj i zapošljavanje, utvrđivanje politike korištenja i visine naknada za korištenje javnih dobara, donošenje propisa o porezima, naknadama, doprinosima i taksama iz općinske nadležnosti, donošenje razvojnih, prostornih i urbanističkih programa i planova, donošenje odluke o upravljanju i raspolaganju građevinskim zemljištem (imovinom), uspostavljanje i vršenje inspeksijskog nadzora nad izvršavanjem propisa iz nadležnosti Općine, obavljanje poslova iz oblasti premjera i katastra nekretnina i evidencija o nekretninama, upravljanje, finansiranje i unapređenje djelatnosti i objekata lokalne infrastrukture (vodosnabdijevanje, održavanje lokalnih groblja, ulična rasvjeta, parkovi, lokalni putevi i mostovi i dr.), uspostavljanje organizacije mjesne samouprave, osiguranje uređenja naselja, kvaliteta stanovanja i komunalnih objekata, poduzimanje mjera za osiguranje javnog reda i mira i druge poslove utvrđene Zakonom o principima lokalne samouprave, kao i poslove prenesene zakonom iz djelokruga kantona i Federacije.

Prema Statutu, Općinsko vijeće je zastupničko tijelo građana i organ lokalne samouprave, izabrano na osnovu općeg biračkog prava na neposrednim izborima tajnim glasanjem na način određen zakonom. Općinsko vijeće čini 25 vijećnika, čiji mandat traje 4 godine, a funkciju vlasti obavlja u skladu sa Ustavom, Zakonom i Statutom Općine.

Općinski načelnik je nosilac izvršne vlasti Općine, čije su nadležnosti propisane Zakonom i Statutom Općine. Općinskog načelnika, kao i Općinsko vijeće, u skladu sa Ustavom i Zakonom, neposredno biraju građani na lokalnim izborima na period od 4 godine.

U cilju obavljanja poslova i zadatka iz svoje nadležnosti, Općina je, u skladu sa Odlukom o osnivanju i nadležnosti općinskih službi za upravu Općine Vitez i Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji općinskih službi za upravu i zajedničkoj službi Općinskog vijeća i Općinskog načelnika općine Vitez, formirala 6 Službi za upravu: Služba za poduzetništvo i lokalni razvoj, Služba za finansije, Služba za imovinsko pravne poslove, katastar i urbanizam, Služba za opću upravu, Služba za društvene djelatnosti, Služba za civilnu zaštitu i Stručnu i zajedničku službu Općinskog vijeća i Općinskog načelnika.

Prema Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji u Općini je sistematizirano 75 radnih mjesta, a na dan 31.12.2012. godine, u općinskoj administraciji, bilo je zaposleno 73 zaposlenika, od čega pet pripravnika, zaposlenih po programu zapošljavanja pripravnika Federalnog zavoda za zapošljavanje.

Sjedište Općine je u Vitezu u ulici Stjepana Radića br. 1.

## **2. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE**

Predmet revizije su finansijski izvještaji Općine Vitez za 2012. godinu, pravilnost i usklađenost poslovanja sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Cilj revizije finansijskih izvještaja je da omogući revizoru da izrazi mišljenje o finansijskim izvještajima koji su predmet revizije, tj. da li finansijski izvještaji, u materijalno značajnom smislu, objektivno i istinito prikazuju finansijsko i materijalno stanje općine Vitez na dan 31.12.2012. godine, izvršenje Budžeta Općine

za godinu koja se završava na taj dan, da li je poslovanje usklađeno sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima, da li je trošenje javnih sredstava namjensko, te da li su finansijski izvještaji sačinjeni u skladu sa posebnim propisima o računovodstvu i finansijskom izvještavanju u javnom sektoru.

Revizija je obavljena u skladu sa internim planskim dokumentima revizije, u decembru 2012. godine i junu 2013. godine.

S obzirom da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

## **2.1 Rezime**

Izvršenom revizijom poslovanja Općine Vitez za 2012. godinu konstatovali smo određeni broj propusta i nepravilnosti, a u cilju otklanjanja istih dali smo sljedeće preporuke:

*Potrebno je da se osigura dosljedna primjena Zakona o budžetima u FBiH u dijelu izrade i usvajanja Dokumenta okvirnog budžeta Općine zajedno sa srednjoročnim planom rashoda za tri godine, Operativnog budžetskog kalendara, Plana nabavke stalnih sredstava i kapitalnih ulaganja, kao i poštivanje rokova dostavljanja zahtjeva budžetskim korisnicima za uvrštavanje prijedloga u Budžet Općine, te izrade i usvajanja Nacrta Budžeta,*

*Potrebno je osigurati dosljednu primjenu Odluke o izvršavanju budžeta Općine u dijelu dostavljanja mjesečnih i kvartalnih finansijskih planova budžetskih korisnika, kao i doznaku sredstava u skladu sa navedenom odlukom,*

*Donijeti Pravilnik o internim kontrolama-internim kontrolnim postupcima u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH, kao i ostale interne procedure, kako bi se uskladilo poslovanje sa zakonskim propisima, stvorili uslovi za efikasno obavljanje poslova, te smanjili rizici od namjernih i nenamjernih grešaka,*

*U skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH, uspostaviti funkciju interne revizije, te sistematizovati radno mjesto internog revizora,*

*Potrebno je osigurati dosljednu primjenu Odluke o izvršavanju budžeta Općine u dijelu dostavljanja mjesečnih i kvartalnih finansijskih planova budžetskih korisnika, kao i doznaku sredstava u skladu sa navedenom odlukom,*

*Osigurati pravilno knjigovodstveno evidentiranje naknade za dodijeljeno građevinsko zemljište u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH i federalnim Računovodstvenim politikama, te osigurati kontinuiranu kontrolu naplate istih, u skladu sa Pravilnikom o naplati neporeznih prihoda Općine i ostalim važećim zakonskim i drugim propisima,*

*Potrebno je da se osigura u potpunosti izdvajanje sredstava na poseban namjenski račun za infrastrukturu kao i trošenje sredstava sa navedenog računa u skladu sa Zakonom o građevinskom zemljištu FBiH i Uputstvom o otvaranju posebnih namjenskih računa, načinu planiranja, prikupljanja, evidentiranja i raspolaganja sredstvima s posebnih namjenskih transakcijskih računa otvorenih kao podračun za namjenska sredstva,*

*U skladu sa Pravilnikom o naplati neporeznih prihoda, potrebno je uspostaviti jedinstvenu bazu podataka neporeznih prihoda koja će sadržavati popis svih obveznika uplate javnih prihoda, osnove zaduženja, iznose zaduženja, označavanje plaćanja u roku, plaćanje nakon isteka roka, te poduzeti mjere i aktivnosti u cilju bolje naplate neporeznih prihoda i kontinuiranog nadzora nad naplatom općinskih javnih prihoda,*

*Potrebno je poduzeti aktivnosti na usklađivanju koeficijenata za obračun plaća zaposlenih u Općini sa Zakonom o plaćama i naknadama u organima vlasti u FBiH,*

*Osigurati dosljedno primjenu Zakona o proračunima u FBiH u dijelu korištenja odobrenih sredstava samo do visine utvrđene Budžetom Općine u njegovom posebnom dijelu,*



*Preispitati opravdanost isplata naknada po osnovu zaključenih ugovora o djelu, kao i naknada za prisustvovanje sjednicama Općinskog vijeća, te osigurati da se isplate vrše na osnovu pravovaljane dokumentacije u skladu sa zakonskim propisima,*

*Potrebno je da izvršilac posla navedenog u Ugovoru o djelu, sačini i dostavi Izvještaj o izvršenim poslovima navedenim u Ugovoru, na osnovu kojeg će se, uz prethodnu ovjeru da su poslovi izvršeni, izvršiti obračun i isplata naknade po istom,*

*U cilju racionalnog i transparentnog upravljanja javnim prihodima, te djelotvornog korištenja raspoloživih resursa, osigurati dosljednu primjenu Pravilnika o načinu finansiranja projekata nevladinih/neprofitnih organizacija kao i potpisanog Sporazuma između Općinskog vijeća, načelnika i nevladinih/neprofitnih organizacija općine Vitez kojim je propisana obaveza raspisivanja Javnih poziva za izbor projekata nevladinih/neprofitnih organizacija koji će se finansirati iz Budžeta Općine Vitez,*

*Zaključivanje ugovora za pružanje komunalnih usluga vršiti na početku fiskalne godine, kako bi se plaćanje i evidentiranje vršilo na osnovu pravovaljane knjigovodstvene isprave, te osigurati pravilno knjigovodstveno evidentiranje poslovnih promjena u skladu sa Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH,*

*Izvršiti analizu zaključenih ugovora o djelu sa fizičkim licima i po istim poduzeti aktivnosti u skladu sa važećim zakonskim i drugim propisima,*

*Potrebno je osigurati provođenje postupka javnih nabavki roba i usluga, kao i dosljedno postupanje u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH, posebno u dijelu provođenja zakonske procedure procjenjivanja vrijednosti nabavki roba, usluga i ustupanja radova,*

*Poduzeti aktivnosti na utvrđivanju imovine koja je u vlasništvu Općine ili ima pravo raspolaganja nad istom, te na osnovu vjerodostojne dokumentacije izvršiti procjenu fer vrijednosti iste kako bi imovina bila istinito i fer iskazana u poslovnim knjigama,*

*Popis imovine i obaveza i izradu Izvještaja o popisu imovine i obaveza Općine na dan 31.12. koji će sadržavati sve vrijednosne i prirodne pokazatelje imovine i obaveza Općine, iz kojih će se nedvosmisleno moći zaključiti da je izvršeno usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem, vršiti u skladu sa Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH,*

*Osigurati kontinuirano praćenje naplate potraživanja po svim osnovama, kao i poduzimanje zakonskih mjera na naplati svih potraživanja a posebno onih iz ranijih godina, kako ne bi došlo do zastare istih,*

*Za potraživanja, za koje su pokrenuti sudski postupci za naplatu istih, izvršiti knjigovodstveno evidentiranje istih na poziciji sumnjivih i spornih potraživanja u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.*

### 3. NALAZI I PREPORUKE

#### 3.1 Sistem internih kontrola

Izvršena je procjena funkcionisanja sistema internih kontrola u Općini Vitez, kako bi se uvjerali da li uspostavljene interne kontrole, osiguravaju potpunu primjenu i usklađenost sa zakonskim propisima, tačnu i potpunu računovodstvenu evidenciju, kao i ekonomično i efikasno trošenje javnih sredstava. Odgovornost na uspostavi sistema internih kontrola je na menadžmentu Općine Vitez, a osnova za uspostavu **kontrolnog okruženja** je adekvatna organizaciona struktura i kvalitetni interni akti.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji općinskih službi za upravu i zajedničkoj službi Općinskog vijeća i Općinskog načelnika općine Vitez, koji je polazni akt i sastavni dio sistema internih kontrola, utvrđena je unutrašnja organizacija službi općinskih službi i njihov djelokrug, sistematizacija radnih mjesta sa nazivom radnog mjesta, opisom poslova, brojem izvršilaca i uslovima za obavljanje poslova, te upravljanje općinskih službama, ovlaštenja i odgovornost za obavljanje poslova, stručni kolegij, saradnja u obavljanju poslova iz

nadležnosti općinskih službi, programiranje i planiranje rada, radni odnosi i disciplinska odgovornost, službenici sa posebnim ovlaštenjima i javnost rada općinskih službi.

Navedenim Pravilnikom nije sistematizovano radno mjesto internog revizora, iako je Zakonom o internoj reviziji regulisano da, općine koje ne ispunjavaju kriterije za uspostavljanje jedinica interne revizije imat će najmanje jednog internog revizora. Zakonom o budžetima u FBiH, također je regulisana obaveza budžetskih korisnika da organiziraju internu reviziju.

Zakonom o budžetima u FBiH, budžetski korisnici su obavezni urediti sistem interne kontrole te donijeti Pravilnik o internim kontrolama i internim kontrolnim postupcima, koji bi se regulisalo postupanje po osnovnim procesima poslovanja kako bi se definisani ciljevi poslovanja ostvarili na najefikasniji i najekonomičniji način. **Općina nije donijela navedeni Pravilnik**, kojim bi se također definisali postupci, koji podrazumijevaju obavezu regulisanja upravljačkih i administrativnih kontrolnih postupaka, računovodstvenih internih kontrolnih postupaka i postupaka procjene rizika (visok, srednji i nizak, te analogno tome mjere, koje bi trebalo poduzeti u cilju otklanjanja utvrđenih rizika i sprečavanja neželjenih dešavanja), informisanja, komuniciranja i nadgledanja radi osiguranja ciljeva Općine i osiguranja uvjerenja da je interna kontrola uspostavljena u Općini da podržava metodičan, ekonomičan, djelotvoran i uspješan rad, štiti sredstva od gubitaka uzrokovanim rasipanjem, zloupotrebom, pogrešnim rukovođenjem, greškama, prevarom i ostalim neregularnostima, da omogućava pouzdane i blagovremene informacije koje se koriste pri izvještavanju, podršci i donošenju odluka.

Uvidom u pisane procedure, koje bi trebale regulisati pojedine procese poslovanja, a koje su sastavni dio sistema internih kontrola, konstatovano je da određene nisu donesene, kao što su Računovodstvene politike, Pravilnik o obrazovanju i usavršavanju zaposlenih, Pravilnik o kancelarijskom poslovanju, Procedure rukovanja gotovim novcem, Procedure načina evidentiranja i plaćanja ulaznih faktura, Procedure i pravila korištenja, sigurnosti i zaštite podataka IT sistema i Pravilnik o čuvanju i upotrebi pečata.

Izvršenom revizijom konstatovano je da se u pojedinim slučajevima propisane procedure nisu provodile dosljedno, što je imalo za posljedicu određene propuste koji se odnose na: obavezu donošenja Pravilnika o internim kontrolama i drugom internim propisima, kao i usklađivanje postojećih sa zakonskim i podzakonskim propisima, kao i obavezu formiranja interne revizije (tačka 3.1.); izradu budžetskog kalendara, rokove dostavljanja zahtjeva budžetskih korisnika za izradu Budžeta Općine, izrade Nacrta budžeta, te dostavljanja mjesečnih i kvartalnih finansijskih planova budžetskih korisnika na osnovu kojih im se doznacavaju mjesečno sredstva za poslovanje (tačka 3.2.); knjigovodstveno evidentiranje prihoda po osnovu naknade za dodijeljeno građevinsko zemljište, te nadzora nad praćenjem naplate navedenih prihoda i prihoda po osnovu naknade za korištenje građevinskog zemljišta (tačka 3.3); iskazivanje prekoračenja plana na pojedini stavkama izdataka za materijal i usluge suprotno Zakonu o budžetima u FBiH (tačka 3.4.2.), nepravilno knjigovodstveno evidentiranje transfera u okviru subvencija javnim preduzećima, te naknadno zaključivanje ugovora za pružene komunalne usluge JKP „Vitkom“ (tačka 3.4.3.); javnih nabavki (tačka 3.5.) usklađivanje sredstava i izvora sredstava, te utvrđivanje imovine Općine (tačka 3.6.) i knjigovodstveno evidentiranje potraživanja za koja su pokrenute tužbe, kao i ne poduzimanje zakonskih mjera na naplati potraživanja starijih od godinu dana u zakonski utvrđenom roku i potraživanja starijih od godinu dana (tačka 3.7.).

***Donijeti Pravilnik o internim kontrolama-internim kontrolnim postupcima u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH, kao i ostale interne procedure, kako bi se uskladilo poslovanje sa zakonskim propisima, stvorili uslovi za efikasno obavljanje poslova, te smanjili rizici od namjernih i nenamjernih grešaka,***

***U skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH, uspostaviti funkciju interne revizije, te sistematizovati radno mjesto internog revizora.***

### **3.2 Budžet Općine za 2012. godinu**

Budžet općine i Odluku o izvršenju budžeta Općinsko vijeće usvojilo je 28.03.2013. godine. Do donošenja Budžeta primjenjivala se Odluka Općinskog vijeća od 29.12.2011. godine, o privremenom finansiranju Općine za period od 01.01. do 31.03.2012. godine. Privremeno finansiranje Općine utvrđeno je u visini od 1.601.400 KM, što predstavlja iznos Budžeta realizovan u razdoblju 01.01. do 31.03.2011. godine, umanjjen za kapitalne investicije izuzev investicija koje su bile u toku.



Budžetom Općine, planirani su uravnoteženi prihodi i primici i rashodi i izdaci za 2012. godinu u iznosu od 6.702.000 KM. Iz prezentirane dokumentacije, vezane za izradu Budžeta, ne može se potvrditi da su u potpunosti ispoštovane procedure i rokovi utvrđeni Zakonom o budžetima u FBiH. Nije sačinjen Operativni budžetski kalendar kojim bi se utvrdili rokovi izrade i donošenja Budžeta Općine za 2012. godinu. Zahtjevi budžetskim korisnicima su dostavljeni sa zakašnjenjem. Iako je rok za izradu Nacrta budžeta 01.10. isti je sačinjen u decembru 2011. godine.

Zakonom o budžetima u FBiH propisano je da se upravljanje budžetom i izrada budžeta zasniva na Dokumentu okvirnog budžeta (DOB) koji obuhvata najmanje fiskalnu godinu i dvije naredne fiskalne godine, a isti se razmatra i usvaja do 30. juna tekuće godine, zajedno sa srednjoročnim okvirom rashoda za tri godine. Uvidom u dokumentaciju, konstatovano je da je sačinjen DOB u junu 2011. godine za period 2012-2014. godina ali isti nije razmatran niti usvojen od strane nadležnih u Općini. Također DOB za period 2013-2015. godina, koji je sačinjen u junu 2012. godine nije razmatran niti usvojen, od strane nadležnih u Općini.

Uvidom u dokumentaciju konstatovali smo da Općina nije sačinila Plan nabavke stalnih sredstava za 2012. godinu, koji mora biti usklađen sa prijedlogom finansijskog plana. Općinsko vijeće je 18.12.2007. godine donijelo Odluku o kriterijima za utvrđivanje prioriteta (Rang liste) kapitalnih projekata ponuđenih od strane mjesnih zajednica, a koji bi se finansirali iz budžeta Općine Vitez, kojom je regulisano da se svi kandidirani projekti budu na osnovu utvrđenih kriterija od strane Komisije za kapitalna planiranja i ulaganja na Općini Vitez, koju imenuje Općinsko vijeće. **Prema izjavi odgovorne osobe, navedena Odluka se ne primjenjuje i ne sačinjava se Rang lista kapitalnih projekata, niti je prezentirana relevantna dokumentacija o istom.** Odlukom o izvršavanju budžeta Općine za 2012. godinu regulisano je da će se u okviru kapitalnih izdataka, prioritetno finansirati: projekti vodosnabdijevanja, infrastrukture i PC-96-2 i projekat rekonstrukcije krova zgrade Općine. Za slučaj nedovoljnog ostvarivanja kapitalnih primitaka Budžeta, prioritete u finansiranju kapitalnih izdataka i za vodosnabdijevanje utvrdit će Komisija za kapitalna ulaganja i Komisija za vodosnabdijevanje.

Dana 20.12.2012. godine Općinsko vijeće je donijelo Odluku o Rebalansu budžeta Općine za 2012. godinu, kojom su planirani prihodi u iznosu od 5.793.000 KM, što je za 909.000 KM manje od prvobitnog plana (ili za 14%), rashodi 6.499.000 KM, što je za 203.000 KM manje od prvobitnog plana (ili za 3,03%). Rebalansom plana planiran je višak rashoda nad prihodima u iznosu od 706.000 KM, sa prijedlogom da se isti pokrije iz ušteda u narednoj godini. Istovremeno sa usvajanjem Rebalansa budžeta, Općinsko vijeće je donijelo Odluku o izvršavanju Rebalansa budžeta Općine za 2012. godinu.

Odlukom o izvršavanju budžeta regulisano je da se Budžet izvršava na osnovu mjesečnih i tromjesečnih planova za izvršenje Budžeta, te da su korisnici Budžeta, utvrđeni Odlukom Općinskog vijeća iz 2006. godine, dužni do 25-og u tekućem mjesecu dostaviti prijedlog plana potrebnih sredstava po vrstama za naredni mjesec, u protivnom neće im se doznačiti sredstva. **Uvidom u dokumentaciju, kao i na osnovu izjave odgovorne osobe, iako budžetski korisnici nisu dostavljali mjesečne planove, Općina im je doznačavala sredstva mjesečno, a što je u suprotnosti sa navedenom Odlukom.** Odlukom je također regulisano da o upotrebi sredstava budžetskih rezervi, kao i preostalih sredstava čije izvršavanje nije regulisano Odlukom, odlučuje načelnik, na prijedlog nadležne službe.

Osnova za izradu Rebalansa budžeta za 2012. godinu bila je izvršenje budžeta za devet mjeseci 2012. godine. Iako je u tom periodu bilo prekoračenje samo na jednoj poziciji (izdaci za troškove platnog prometa), ne možemo potvrditi da nije bilo prekoračenja i na drugim stavkama do usvajanja Rebalansa, imajući u vidu da je Rebalans usvojen 20.12.2012. godine.

U skladu sa Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH, Općina dostavlja periodične izvještaje Ministarstvu finansija SBK/KSB. Uvidom u dokumentaciju konstatovano je da je Općina uz godišnji izvještaj dostavila tekstualni izvještaj u kojem je obrazložila izvršenje budžeta sa posebnim osvrtom na odstupanja ostvarenih i planiranih prihoda i rashoda po ekonomskoj i funkcionalnoj klasifikaciji, kojim su obuhvaćena stanja imovine i obaveza i izvora vlasništva, u skladu sa članom 74. Zakona o budžetima u FBiH i članovima 33. do 41. Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.

Uvidom u prezentirane kvartalne Izvještaje o izvršenju Budžeta Općine za 2012. godinu (za period 01.01.-31.03.2012.g. i 01.01.-30.06.2012.g.), koje je razmatralo Općinsko vijeće, konstatovano je da je Općinsko vijeće u Zaključku o usvajanju navedenih Izvještaja izrazilo zabrinutost ostvarenjem Budžeta

Općine zbog iskazanog deficita u prvom kvartalu i ostvarenja prihoda za navedene periode. Navedenim zaključcima je od izvršne vlasti, prije svega načelnika i pomoćnika načelnika za finansije zatraženo da se u što kraćem roku sačine poticajne mjere za punjenje budžeta kao i mjere štednje, te da se radi na provedbi istih, i da se odmah po utemeljenju nove Komisije za budžet, mjere prezentiraju Komisiji koja će voditi daljnje aktivnosti zajedno sa općinskim službama. U toku revizije nije prezentiran akt koje će se mjere poduzeti, niti se na osnovu prezentirane dokumentacije moglo u potpunosti potvrditi da su poduzete poticajne mjere naplate prihoda kao i mjere štednje, što je imalo uticaja i na ostvarenje viška rashoda nad prihodima u 2012. godini.

U Izvještaju o izvršenju budžeta Općine za 2012. godinu, kojeg je usvojilo Općinsko vijeće (Zaključkom od 11.04.2013. godine), iskazani su ostvareni prihodi i primici u iznosu od 5.862.715 KM koji su za 69.715 KM (ili za 1,14%) veći u odnosu na plan, rashodi i izdaci u iznosu od 6.247.060 KM koji su u odnosu na plan manji za 251.940 KM (ili za 3,88%) i ostvareni višak rashoda nad prihodima u iznosu od 384.345 KM. **Navedenim Zaključkom, Općinsko vijeće je ponovo tražilo od izvršne vlasti da sačini poticajne mjere naplate prihoda i mjera štednje.**

Uvidom u dokumentaciju konstatovano je da je Budžetom Općine za 2013. godinu, planirano pokriće viška rashoda nad prihodima iz 2012. godine iz tekućeg poslovanja Općine u 2013. godini, u iznosu od 384.000 KM.

*Potrebno je da se osigura dosljedna primjena Zakona o budžetima u FBiH u dijelu izrade i usvajanja Dokumenta okvirnog budžeta Općine zajedno sa srednjoročnim planom rashoda za tri godine, Operativnog budžetskog kalendara, Plana nabavke stalnih sredstava i kapitalnih ulaganja, kao i poštivanje rokova dostavljanja zahtjeva budžetskim korisnicima za uvrštavanje prijedloga u Budžet Općine, te izrade i usvajanja Nacrta Budžeta,*

*Potrebno je osigurati dosljednu primjenu Odluke o izvršavanju budžeta Općine u dijelu dostavljanja mjesečnih i kvartalnih finansijskih planova budžetskih korisnika, kao i doznaku sredstava u skladu sa navedenom odlukom.*

### 3.3 Prihodi i primici

**Ukupni prihodi i primici** iskazani su u iznosu od 5.862.715 KM i u odnosu na plan više su iskazani za 69.715 KM (ili za 1,14%). U strukturi ostvarenih prihoda na prihode od poreza se odnosi 3.183.562 KM koji su u odnosu na plan manje ostvareni za 36.438 KM (ili za 1,14%), neporezne prihode 1.572.272 KM, koji su u odnosu na plan više ostvareni za 77.272 KM (ili za 5,16%) i primljeni tekući transferi i donacije u iznosu od 617.226 KM, koji su u odnosu na plan manje ostvareni za 47.774 KM (ili za 7,19%).

Na osnovu prezentirane dokumentacije konstatovano je da se svi prihodi Općine uplaćuju na depozitni račun otvoren kod Unicredit banke, koji se svakodnevno prazne na transakcijski račun za redovno poslovanje Općine, kao i na namjenske račune otvorene kod poslovnih banaka (izdvojena sredstva za investicije i izdvojena sredstva za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća), kao i namjenskih računa preko kojih se realizuju projekti za čiju realizaciju je bio uslov otvaranje namjenskog računa.

**Prihodi od poreza** – U strukturi prihoda, porezni prihodi učestvuju sa 65,67% ukupno ostvarenih prihoda Općine za 2012. godinu. Strukturu prihoda od poreza najvećim dijelom čine prihodi od indirektnih poreza 2.108.006 KM, prihodi od poreza na dohodak 61.170 KM, prihodi od poreza na imovinu 383.114 KM. Navedene prihode Općina ostvaruje u skladu sa federalnim i kantonalnim Zakonom o pripadnosti javnih prihoda.

**Neporezni prihodi** – Neporezni prihodi čine 32,43% ukupno ostvarenih prihoda za 2012. godinu. Strukturu neporeznih prihoda čine prihodi od poduzetničke aktivnosti i imovine u iznosu od 103.455 KM i prihodi od naknada i taksi i prihoda od pružanja javnih usluga u iznosu od 1.468.817 KM.

Prihode od poduzetničke aktivnosti i imovine najvećim dijelom čine prihodi davanja prava na eksploataciju resursa 100.806 KM (koncesije).

Prihode od naknada, taksi i prihoda od pružanja javnih usluga najvećim dijelom čine administrativne takse 144.329 KM, komunalne takse 208.322 KM, naknade za korištenje građevinskog zemljišta 77.494 KM, naknade po osnovu prirodne pogodnosti i rente 473.262 KM, naknade za vršenje usluga iz oblasti

premijera i katastra 42.592 KM cestovne naknade 166.278 KM i posebne naknade za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća 106.795 KM, prihodi po osnovu pružanja usluga građanima 83.373 KM, te neplanirani prihodi u iznosu od 84.569 KM

Pravilnikom o naplati neporeznih prihoda kojeg je donio načelnik 15.03.2008. godine, uređeni su interni kontrolni postupci u oblasti neporeznih prihoda unutar Općine, kao i osnove javnih prihoda mjerodavnosti pojedinih službi za upravu, kao i mjerodavnosti pri obračunu istih. Pravilnikom su navedeni neporezni prihodi koji imaju karakter javnih prihoda, a u koje se ubrajaju: općinske administrativne i komunalne takse, naknade za korištenje prirodnih i drugih dobara od općeg interesa, naknade za dodijeljeno gradsko građevinsko zemljište, naknade za uređenje i korištenje građevinskog zemljišta, renta, komunalna naknada, novčane kazne izrečene u prekršajnom postupku za prekršaje utvrđene aktima Općine i ostale naknade po Odlukama Općine. Prema Pravilniku svaka od službi je dužna formirati bazu podataka neporeznih prihoda iz svoje nadležnosti, a Odluku o tome donosi općinski načelnik. Navedene baze podataka trebaju sadržavati: popis svih obveznika uplate javnih prihoda, osnovu zaduženja, iznose zaduženja, označavanje plaćanja u roku, plaćanje nakon isteka roka, poduzete mjere i aktivnosti, druge elemente za kojima se ukaže potreba i nove elemente neophodne za proširenje baze podataka. **Na osnovu prezentirane dokumentacije nismo se uvjerali da je formirana baza podataka koja sadrži sve naprijed navedene elemente, posebno u dijelu praćenja naplate i poduzimanja mjera i aktivnosti na naplati istih, imajući u vidu da od ukupnih kratkoročnih potraživanja iskazanih na dan 31.12.2012. godine ( 3.176.882 KM), na potraživanja po osnovu naknade za dodijeljeno zemljište odnosi se 691.222 KM, potraživanja za korištenje gradskog građevinskog zemljišta 662.566 KM, potraživanja za komunalne usluge 918.191 KM i potraživanja za rentu 425.489 KM (ukupno 2.697.468 KM), od čega se 2.317.214 KM odnosi na potraživanja iz prethodne i ranijih godina. Iako su u 2012. godini pokrenute tužbe za naplatu naknade za korištenje zemljišta i rente u iznosu od 686.210 KM, ne možemo potvrditi da se u potpunosti posvećivala dužna pažnja naplati prihoda, a posebno onih iz ranijih godina, imajući u vidu ukupan iznos potraživanja iz prethodne i ranijih godina.**

**Naknada za dodijeljeno građevinsko zemljište** - Uvidom u dokumentaciju konstatovano je da se naknada za dodijeljeno građevinsko zemljište, naplaćena u 2012. godini u iznosu od 460.480 KM, ne evidentira na poziciji prihoda već kao kapitalni primitak iako se zemljište ne vodi u poslovnim knjigama Općine. Imajući u vidu da se dodjelom neizgrađenog građevinskog zemljišta stiče pravo korištenja zemljišta radi građenja, regulisano Odlukom o utvrđivanju kriterija za dodjelu građevinskog zemljišta u državnoj svojini za potrebe privrednog razvoja Općine Vitez iz 2003. godine, naknada po tom osnovu, regulisana Pravilnikom o naplati neporeznih prihoda Općine, **po našem mišljenju predstavlja javni prihod, koju je trebalo knjigovodstveno evidentirati na poziciji prihoda.** Rješenjem o dodjeli neizgrađenog građevinskog zemljišta, regulisana je obaveza plaćanja naknade u roku od 30 dana od dana prijema rješenja. **Na osnovu prezentirane dokumentacije konstatovano je da se obveznici uplate naknade ne pridržavaju utvrđenog roka plaćanja, niti Općina postupa u skladu sa prethodno navedenim Pravilnikom, kojim je propisana kontinuirana kontrola naplate neporeznih prihoda.**

**Uplata naknade za dodijeljeno građevinsko zemljište se vrši na namjenski račun, ali obzirom na način knjigovodstvenog evidentiranja, ne možemo potvrditi da se navedena sredstva koriste za namjene propisane članom 63. Zakona o građevinskom zemljištu FBiH.**

**Prihodi po osnovu naknade za korištenje građevinskog zemljišta** su iskazani u iznosu od 77.494 KM. Naknada se obračunava u skladu sa Odlukom o naknadi za korištenje građevinskog zemljišta koju je donijelo Općinsko vijeće. U skladu sa navedenom Odlukom, obaveza plaćanja naknade se vrši kvartalno do 10-tog u mjesecu za protekli kvartal. Na osnovu prezentirane dokumentacije konstatovano je da od ukupno evidentiranih potraživanja po ovom osnovu u iznosu od 662.566 KM, na potraživanja iz ranijih godina se odnosi 514.009 KM, **zbog čega se nismo uvjerali da je Općina uspostavila kontinuirani nadzor nad naplatom javnih prihoda i da je iskoristila sve zakonske mogućnosti u cilju naplate potraživanja, a što je bila u obavezi u skladu sa Pravilnikom o naplati neporeznih prihoda i drugim važećim zakonskim i ostalim propisima.**

Rješenjem o utvrđivanju obaveze plaćanja naknade za korištenje građevinskog zemljišta regulisano je da se naknada uplaćuje na depozitni račun kod Unicredit banke koji se prazni na transakcijski račun otvoren kod navedene banke za redovno poslovanje, iako po našem mišljenju sredstva uplaćena po ovom osnovu se trebaju prazniti na namjenski račun za namjene propisane Zakonom o građevinskom zemljištu FBiH.



Uvažavajući naprijed navedeno, kao i da nije prezentirana relevantna dokumentacija, ne možemo potvrditi da su prihodi po osnovu naknada za uređenje građevinskog zemljišta, naknade za korištenje gradskog građevinskog zemljišta (rente) i naknade za dodijeljeno građevinsko zemljište (koji nisu ni evidentirane na poziciji prihoda, a trebali su) u potpunosti namjenski utrošeni. Smatramo da je dio prihoda za neutrošena namjenska sredstva sa 31.12.2012. godine, trebalo iskazati na poziciji vremenskih razgraničenja u skladu sa Uputstvom o otvaranju posebnih namjenskih računa, načinu planiranja, prikupljanja, evidentiranja i raspolaganja sredstvima s posebnih namjenskih transakcijskih računa otvorenih kao podračun za namjenska sredstva i federalnim Računovodstvenim politikama.

**Naknada za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća** ostvarena je u iznosu od 106.795 KM i ista se ostvaruje u skladu sa Zakonom o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća. Na namjenskom računu otvorenom za prikupljanje sredstava za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća ostalo je neutrošeno 12.743 KM, koja je trebalo knjigovodstveno evidentirati na poziciji vremenskih razgraničenja.

*Osigurati pravilno knjigovodstveno evidentiranje naknade za dodijeljeno zemljište u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH i federalnim Računovodstvenim politikama, te osigurati kontinuiranu kontrolu naplate istih, u skladu sa Pravilnikom o naplati neporeznih prihoda Općine i ostalim važećim zakonskim i drugim propisima,*

*Potrebno je da se osigura u potpunosti izdvajanje sredstava na poseban namjenski račun za infrastrukturu kao i trošenje sredstava sa navedenog računa u skladu sa Zakonom o građevinskom zemljištu FBiH i Uputstvom o otvaranju posebnih namjenskih računa, načinu planiranja, prikupljanja, evidentiranja i raspolaganja sredstvima s posebnih namjenskih transakcijskih računa otvorenih kao podračun za namjenska sredstva,*

*U skladu sa Pravilnikom o naplati neporeznih prihoda, potrebno je uspostaviti jedinstvenu bazu podataka neporeznih prihoda koja će sadržavati popis svih obveznika uplate javnih prihoda, osnove zaduženja, iznose zaduženja, označavanje plaćanja u roku, plaćanje nakon isteka roka, te poduzeti mjere i aktivnosti u cilju bolje naplate neporeznih prihoda i kontinuiranog nadzora nad naplatom općinskih javnih prihoda.*

### 3.4 Rashodi i izdaci

Ukupno ostvareni rashodi i izdaci Općine za 2012. godinu, iskazani su u iznosu od 6.247.060 KM i u odnosu na plan manje su iskazani za 251.940 KM (ili za 3,88%). U strukturi rashoda i izdataka, na rashode se odnosi 4.492.878 KM, a na kapitalne izdatke 1.754.182 KM.

U strukturi rashoda na plaće i naknade troškova zaposlenih odnosi se 1.346.648 KM, doprinose poslodavca 146.044 KM, izdatke za materijal i usluge 461.136 KM, tekuće transfere 2.348.212 KM i kapitalne transfere 164.219 KM.

#### 3.4.1 Bruto plaće i naknade zaposlenih

**Bruto plaće** –Izdaci za plaće i naknade zaposlenih u Općini u 2012. godini iskazani su u iznosu od 1.537.486 KM i u odnosu na plan manji su za 58.714 KM. Od navedenog iznosa na bruto plaće se odnosi 1.346.648 KM, a na naknade troškova zaposlenih 190.838 KM. Prosječno isplaćena neto plaća zaposlenih u Općini u 2012. godini iznosila je 918 KM.

Obračun plaća zaposlenih u Općini u 2012. godini vršio se prema Pravilniku o plaćama i naknadama državnih službenika i namještenika u općinskim službama za upravu i Stručnoj i zajedničkoj službi Općinskog vijeća i Općinskog načelnika općine Vitez iz 2006. godine. Osnovicu za obračun plaća donosi načelnik za svaki mjesec i u 2012. godini kretala se u rasponu od 137 KM do 158 KM.

Koeficijenti za obračun plaća državnih službenika i namještenika utvrđeni su navedenim Pravilnikom i kretali su se, za državne službenike, u rasponu od 7,5 do 12, a za namještenike u rasponu od 3,5 do 6,6. Navedenim Pravilnikom utvrđen je koeficijent 12 za obračun plaće predsjednika Općinskog vijeća i općinskog javnog pravobranioca, a za prethodnog i sadašnjeg načelnika Općine, plaća se obračunava po



koeficijentu 17 u skladu sa Rješenjem koje je donio načelnik uz saglasnost Općinskog vijeća. **Na osnovu navedenog, smatramo da koeficijenti plaća nisu usaglašeni sa koeficijentima utvrđenim Zakonom o plaćama i naknadama u organima vlasti u FBiH.**

**Naknade zaposlenih** – Naknade zaposlenih u Općini, ostvarene su u iznosu od 190.838 KM i u odnosu na plan manje su ostvarene za 38.862 KM. Naknade se odnose na naknade za topli obrok 125.592 KM, naknade prevoza na posao i sa posla 18.971 KM, regres za godišnji odmor 30.000 KM, otpremnine 7.508 KM i pomoći u slučaju smrti 8.767 KM.

Obračun i isplata naknada za topli obrok u 2012. godini vršena je u iznosu od 8 KM u skladu sa Odlukom broj:01-1- 14-8-754/10 od 09.02.2010.godine.

Obračun i isplata regresa za godišnji odmor u 2012. godinu izvršena je u iznosu od 400 KM (u dva dijela po 200 KM) po zaposleniku na osnovu Odluke načelnika o isplati naknade za godišnji odmor u 2012.godini.

***Potrebno je poduzeti aktivnosti na usklađivanju koeficijenata za obračun plaća zaposlenih u Općini sa Zakonom o plaćama i naknadama u organima vlasti u FBiH.***

### **3.4.2 Izdaci za materijal i usluge**

Izdaci za materijal i usluge, iskazani su u iznosu od 461.136 KM i isti su u odnosu na plan više su ostvareni za 11.636 KM (ili za 2,58%). Navedeni izdaci se najvećim dijelom odnose na izdatke za ugovorene usluge u iznosu od 268.211 KM, izdatke za energiju 51.141 KM, tekuće održavanje 15.909 KM, izdatke za komunalne usluge(49.704 KM, nabavku materijala 44.862 KM. Veće ostvarenje izdataka u odnosu na plan konstatovano je na slijedećim pozicijama: izdaci za el. energiju (2,28%), izdaci za tekuće održavanje (32,57%), izdaci osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa (24,51%) i ugovorenih usluga (6,43%), **što je u suprotnosti sa članom 31. Zakona o budžetima u FBiH, kojim je propisano da budžetskim korisnicima nije dozvoljeno stvaranje obaveza, odnosno rashoda ili opterećenja budžetskih pozicija, ako ti rashodi ili opterećenja budžetskih pozicija nisu odobreni u okviru iznosa alociranog za tog budžetskog korisnika.**

Ugovorene usluge se najvećim dijelom odnose na: usluge za informisanje 35.698 KM, usluge za reprezentaciju 17.978 KM, izdatke za rad komisija 16.480 KM, naknade vijećnicima (paušal) 89.500 KM i ugovori o djelu 52.840 KM.

Uvidom u isplate naknada po osnovu zaključenih ugovora o djelu konstatovano je da se iste odnose na zaključene ugovore o djelu za obavljanje poslova provođenja potpune i nepotpune eksproprijacije u cilju realizacije projekta plinifikacije kroz Općinu Vitez u iznosu od 27.600 KM. Na ovoj poziciji su također iskazane naknade za sudjelovanje načelnika, pomoćnika načelnika i ostalih zaposlenika (po potrebi) sjednicama Općinskog vijeća 15.295 KM, naknade za rad sudskih vještaka 1.080 KM, naknade matičarima za obavljanje vjenčanja u neradne dane 2.265 KM, naknade po osnovu ugovora o djelu za obavljanje složenih poslova iz Projekta upisa u Registar poljoprivrednih gospodarstava/gazdinstava i Registar klijenata (RPG i RK) u iznosu od 5.280 KM.

Uvidom u zaključene ugovore o djelu za obavljanje poslova provođenja potpune i nepotpune eksproprijacije, konstatovano je da su zaključeni ugovori o djelu sa dvije fizičke osobe. Navedenim ugovorima je regulisana mjesečna naknada u iznosu od 1.150 KM i ista se isplaćivala mjesečno tokom cijele 2012. godine, iako je Ugovorom regulisano da će izvršitelj navedene poslove izvršiti u roku od dva mjeseca. **U toku revizije nisu prezentirani ugovori za preostale isplate izvršene u toku 2012. godine, zbog čega ne možemo potvrditi opravdanost izvršene isplate za navedene namjene.**

Odlukom načelnika od 09.04.2010. godine utvrđena je mjesečna naknada za sudjelovanje sjednicama Općinskog vijeća načelnika, pomoćnika načelnika, savjetnika načelnika, Općinskog pravobranioica, stručnog savjetnika za poslove normativne djelatnosti Općinskog vijeća i zaposlenika za snimanje sjednica. Prema Poslovniku o radu Općinskog vijeća, Općinski načelnik predstavlja izvršnu vlast i općinsku upravu i prisustvuje sjednicama Općinskog vijeća i dužan je redovno informirati Općinsko vijeće o ostvarivanju politike Općine u skladu sa Zakonom o principima lokalne samouprave. Prema navedenom Poslovniku, na zahtjev predsjednika Općinskog vijeća sjednicama mogu prisustvovati i predstavnici općinskih službi po potrebi. **Zbog navedenog ne možemo potvrditi opravdanost izvršene isplate u iznosu od 15.295 KM.**

Uvidom u naknade po osnovu ugovora o djelu za obavljanje složenih poslova iz Projekta upisa u Registar poljoprivrednih gospodarstava/gazdinstava i Registar klijenata (RPG i RK) izvršene u iznosu od

5.280 KM, konstatovano je da su zaključeni ugovori sa dvije fizičke osobe koje su bile u obavezi da izvrše poslove u roku od dva mjeseca, za koje će se isplatiti naknada u mjesečnom iznosu od 670 KM jednom i 1.300 KM drugom fizičkom licu. **Isplata je izvršena za četiri mjeseca iako je rok za izvršenje posla bio dva mjeseca, zbog čega ne možemo potvrditi opravdanost izvršene isplate.**

Uvidom u dokumentaciju konstatirano je da izvršioci poslova iz Ugovora o djelu nisu dostavljali izvješća o izvršenim poslovima, iako su bili u obavezi dostavljati mjesečna izvješća, temeljem kojih se vrši isplata naknade za obavljene poslove.

Odlukom o naknadi vijećnicima i članovima stalnih radnih tijela Općinskog vijeća, utvrđeno je pravo na naknadu za vrijeme obavljanja vijećničkog mandata u visini mjesečnog paušala od 300 KM. Uvidom u dokumentaciju nisu utvrđene nepravilnosti.

***Osigurati dosljedno primjenu Zakona o budžetima u FBiH u dijelu korištenja odobrenih sredstava samo do visine utvrđene Budžetom Općine u njegovom posebnom dijelu,***

***Preispitati opravdanost isplata naknada po osnovu zaključenih ugovora o djelu, kao i naknada za prisustvovanje sjednicama Općinskog vijeća, te osigurati da se isplate vrše na osnovu pravovaljane dokumentacije u skladu sa zakonskim propisima,***

***Potrebno je da izvršilac posla navedenog u Ugovoru o djelu, sačini i dostavi Izvještaj o izvršenim poslovima navedenim u Ugovoru, na osnovu kojeg će se, uz prethodnu ovjeru da su poslovi izvršeni, izvršiti obračun i isplata naknade po istom.***

### **3.4.3 Tekući transferi**

Tekući transferi u finansijskim izvještajima iskazani su u iznosu od 2.348.212 KM i u odnosu na plan manje su ostvareni za 57.788 KM (ili za 2,01%). Istovremeno je konstatovano prekoračenje planiranog iznosa tekućih transfera na poziciji drugih tekućih rashoda za 8.500 KM (ili za 24,28%). U strukturi tekućih transfera, transferi drugim nivoima vlasti iznose 661.594 KM, transferi pojedincima 394.104 KM, transferi neprofitnim organizacijama 736.927 KM, subvencije javnim preduzećima 503.393 KM, subvencije privatnim preduzećima i poduzetnicima 8.695 KM i drugi tekući rashodi u iznosu od 43.500 KM.

Odlukom Općinskog vijeća od 30.11.2006. godine određeni su korisnici koji se finansiraju iz Budžeta Općine i to: JU Centar za socijalni rad Vitez, Općinsko javno pravobranilaštvo, Dobrovoljno vatrogasno društvo Vitez, Vatrogasno društvo Stari Vitez, JU Gradska biblioteka, Crveni križ Vitez i Javno stambeno preduzeće „Vitez stan“ Vitez i istima se finansiraju plaće i materijalni troškovi iz Budžeta Općine. Navedeni korisnici su dužni do 10-tog narednog mjeseca Službi za finansije dostaviti izvještaj o utrošku sredstava koja su im doznačena iz općinskog budžeta doznačena u prethodnom mjesecu. Ukoliko korisnici budžeta ne dostave izvještaj, prema Odluci, Služba za finansije neće izvršavati doznaku budžetskih sredstava za naredni mjesec. Istovremeno je Odlukom o izvršavanju budžeta Općine za 2012. godinu, regulisano da su budžetski korisnici dužni do 25-tog u tekućem mjesecu dostaviti prijedlog plana potrebnih sredstava po vrstama za naredni mjesec, u protivnom neće im se doznačiti sredstva. **Na osnovu prezentirane dokumentacije, konstatovano je da Služba za finansije doznačava sredstva svaki mjesec iako budžetski korisnici ne dostavljaju niti prijedlog plana potrebnih sredstava niti mjesečne izvještaje, kako je to navedenim odlukama regulisano.**

**Transferi drugim nivoima vlade** – u navedenim transferima (661.594 KM) najvećim dijelom su sadržani transferi koji se odnose na transfere mjesnim zajednicama 28.050 KM, transfere za kulturu 47.900 KM, transfere za sport od značaja za Federaciju 246.303 KM od čega transfer Sportskom savezu Općine 144.000 KM, transfere za izbore 49.000 KM i transfere za Centar za socijalni rad 243.961 KM.

Odlukom o izvršavanju budžeta Općine za 2012. godinu, u okviru navedenih transfera, regulisan je način izvršavanja Budžeta Općine za finansiranje transfera za kulturu i sport kao i visina sredstava za navedene namjene. Navedenom Odlukom je također regulisano da za preostala sredstva transfera za kulturu izvršavanje će se vršiti po odluci općinskog načelnika na prijedlog nadležne službe. Uvidom u dokumentaciju konstatovano je da je načelnik donosio odluke o dodjeli sredstava na osnovu podnesenog zahtijeva za odobravanje sredstava. **Odlukom nije regulisana obaveza dostavljanja izvještaja o utrošenim sredstvima, niti su se isti dostavljali. Prema prezentiranoj dokumentaciji ne možemo potvrditi da su ukupni izdaci navedenih transfera realizovani u svrhu za koju su i planirani, čije**



efekte na finansijske izvještaje nismo mogli utvrditi zbog nepostojanja adekvatnih evidencija. Primjera radi navodimo da su na poziciji transfera za kulturu evidentirane ugostiteljske usluge po Rn. broj 65-10345, u iznosu od 5.163 KM namijenjene za obilježavanje manifestacije „Dani Evrope“, što po našem mišljenju predstavlja troškove reprezentacije. U okviru ovih sredstava su i sredstva doznačena kao godišnja članarina nevladinom udruženju Evropski pokret u Bosni i Hercegovini koji je nastao udruživanjem nevladinih organizacija i pojedinaca iz više gradova Bosne i Hercegovine. Među članicama udruženja je i Općina Vitez. Po našem mišljenju ova sredstva bi trebalo evidentirati na poziciji transfera neprofitnim organizacijama, a ne na poziciji transfera za kulturu.

**Transferi pojedincima** ostvareni u iznosu od 394.104 KM, najvećim dijelom se odnose na transfere za isplate stipendija 116.700 KM i prevoz učenika 162.104 KM.

Uvidom u dokumentaciju transfera za prevoz učenika, konstatovano je da se Općini mjesečno uplaćuju sredstva iz Budžeta SBK/KSB u iznosu od 8.069 KM u skladu sa Odlukom Vlade SBK/KSB od 10.05.2012. godine o akontativnoj raspodjeli sredstava namijenjenih za sufinansiranje troškova prevoza učenika u 2012. godini. **Na osnovu prezentirane dokumentacije konstatovano je da je do 31.12.2012. godine Općini uplaćeno sredstava u iznosu od 48.414 KM. Navedena Odluka od strane SBK/KSB nije ispoštovana, jer nisu doznačena sredstva u cijelosti koja su utvrđena Odlukom.**

Uvidom u procedure dodjele stipendija na osnovu utvrđenih kriterija, nisu utvrđene nepravilnosti.

**Transferi neprofitnim organizacijama** (736.927 KM), se najvećim dijelom odnose na dotacije korisnicima Budžeta određene Odlukom Općinskog vijeća iz 2006. godine, za isplate plaća i naknada i materijalnih troškova u iznosu od 425.000 KM, tekuće transfere političkim partijama 150.000 KM, koji se realizuju prema broju vijećnika u Općinskom vijeću po 200 KM mjesečno, transfere udruženjima građana 98.940 KM i ostali transferi neprofitnim organizacijama 27.089 KM.

Odlukom o izvršavanju Budžeta Općine za 2012. godinu utvrđen je iznos od 500 KM mjesečno udruženjima građana proisteklih iz Odbrambenog i Domovinskog rata, za omladinske organizacije iznos od 5.000 KM i 250 KM mjesečno za otvoreno društvo „Behar“. Raspored preostalih sredstava u iznosu od 18.941 KM, prema navedenoj Odluci, višit će se po odluci Općinskog načelnika. Uvidom u dokumentaciju konstatovano je da je načelnik donosio odluke na osnovu pojedinačnih zahtjeva. Također je konstatovano da je zaključen Sporazum između Općinskog vijeća, načelnika i nevladinih/neprofitnih organizacija na području Općine Vitez 22.01.2008. godine, kojim je, između ostalog, regulisano da će Općinski načelnik, u cilju racionalnog i transparentnog upravljanja javnih prihoda, te djelotvornog korištenja raspoloživih resursa, pozvati nevladine organizacije kroz Javni poziv da prijave svoje projekte i programe za određene poslove i za njihovo provođenje u skladu sa ovim Sporazumom. U javnom pozivu će se jasno iznijeti interesi Općine, kriteriji za prijavu i kriteriji za ocjenjivanje prijavljenih projekata. Sporazumom su također definisani standardi i principi koje moraju ispunjavati nevladine organizacije. Dana 07.05.2008. godine, Općinsko vijeće je donijelo Pravilnik o načinu finansiranja projekata nevladinih/neprofitnih organizacija, kojim je regulisano da se budžetska sredstva za finansiranje projekata nevladinih organizacija dodjeljuju isključivo na osnovu prijava po Javnom pozivu koji objavljuje načelnik Općine putem medija, oglasne ploče i web stranice Općine. **Na osnovu prezentirane dokumentacije konstatovano je da Općina nije raspisivala Javni poziv za izbor projekata za dodjelu sredstava neprofitnim organizacijama, kako je regulisano Sporazumom između Općinskog vijeća, načelnika i nevladinih/neprofitnih organizacija na području Općine Vitez.**

*U cilju racionalnog i transparentnog upravljanja javnim приходima, te djelotvornog korištenja raspoloživih resursa, osigurati dosljednu primjenu Pravilnika o načinu finansiranja projekata nevladinih/neprofitnih organizacija kao i potpisanog Sporazuma između Općinskog vijeća, načelnika i nevladinih/neprofitnih organizacija općine Vitez kojim je propisana obaveza raspisivanja Javnih poziva za izbor projekata nevladinih/neprofitnih organizacija koji će se finansirati iz Budžeta Općine Vitez.*

Na poziciji **Subvencija javnim preduzećima** (503.393 KM), iskazane su subvencije javnim preduzećima u iznosu od 138.952 KM i subvencije ostalim javnim preduzećima u iznosu od 364.441 KM.

Subvencije javnim preduzećima, se uglavnom odnose na subvencije JKP „Vitkom“ Vitez u iznosu od 112.922 KM, za pružanje komunalnih usluga kojim su najvećim dijelom, obuhvaćene usluge čišćenja svih ulica u užem gradskom području i u Starom Vitezu, čišćenje i održavanje slivnika za prihvatanje atmosferskih voda sa ulica, trgova i parkinga, održavanje cvjetnjaka i uređenje zelenih površina, čišćenje snijega i leda sa trotoara, trgova parking prilaza i dr. u gradu Vitezu, u skladu sa zaključenim Ugovorom (br.01-1-23-8-185/12 od 05.07.2012. godine). Navedenim Ugovorom regulisana je naknada za rad u 2012. godini u iznosu

od 112.000 KM. Na osnovu prezentirane dokumentacije konstatovano je da je Općina subvencionirala JKP „Vitkom“ cijelu 2012. godinu, iako je ugovor zaključen naknadno u julu 2012. godine. Zbog navedenog ne možemo potvrditi opravdanost finansiranja komunalnih usluga u iznosu od 51.756 KM izvršenih prije zaključivanja Ugovora. Fakturisanje izvršenih usluga je vršeno akontativno dva puta mjesečno, a da uz iste nije priložena dokumentacija u skladu sa članom 4. i 6. Ugovora o pružanju usluga kojim je tačno utvrđeno o kojoj se vrsti usluga radi, opis izvršenih usluga kao i obavezu ovjeravanja izvršenih usluga od strane naručioca usluga.

Subvencije ostalim javnim preduzećima koje su ostvarene u iznosu od 364.441 KM, se najvećim dijelom odnose na izdatke po osnovu ispostavljenih faktura za javnu rasvjetu JP Elektroprivreda BiH i JP HZ Elektroprivreda Mostar u iznosu od 198.960 KM, kao i na zimsko održavanje lokalnih puteva u iznosu od 113.663 KM na osnovu zaključenog ugovora sa JKP „Vitkom“. **Na osnovu navedenog smatramo da ovi izdaci nemaju karakter subvencije javnim preduzećima jer se radi o troškovima ulične rasvjete koja spada u vlastite nadležnosti Općine u skladu sa Zakonom o principima lokalne samouprave.**

Uvidom u dokumentaciju, takođe je konstatovano da su na poziciji subvencija javnim preduzećima iskazani izdaci po osnovu zaključenih Ugovora o djelu sa fizičkim osobama u ukupnom iznosu od 8.259 KM za obavljanje povremenih radova na javnoj rasvjeti koji se odnose na popravku rasvjetnih tijela, zamjenu osigurača i sijalica, popravku vodova-kablova, praćenje i regulisanje trajanja uključenosti javne rasvjete u skladu sa vremenskim razdobljem i drugi radovi. Navedeni poslovi su se obavljali u kontinuitetu tokom cijele 2012. godine, za što ne možemo potvrditi opravdanost zaključivanja ugovora o povremenim poslovima, imajući u vidu da je praćenje i regulisanje trajanja uključenosti javne rasvjete kontinuiran posao. Također od strane izvršioca posla nije prezentirana dokumentacija (izvještaj) koja bi potvrdila da su navedeni poslovi stvarno izvršeni.

**Na osnovu navedenog smatramo da ovi izdaci nemaju karakter subvencija javnim preduzećima već pruženih usluga, te su isti trebali biti evidentirani na poziciji „Izdataka za materijal i usluge (izdaci po osnovu ugovora o djelu)“.**

*Zaključivanje ugovora za pružanje komunalnih usluga vršiti na početku fiskalne godine, kako bi se plaćanje i evidentiranje vršilo na osnovu pravovaljanje knjigovodstvene isprave, te osigurati pravilno knjigovodstveno evidentiranje poslovnih promjena u skladu sa Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH,*

*Izvršiti analizu zaključenih ugovora o djelu sa fizičkim licima i po istim poduzeti aktivnosti u skladu sa važećim zakonskim i drugim propisima.*

### 3.5 Javne nabavke

Revizijom postupka javnih nabavki u Općini, bile su obuhvaćene nabavke koje su se provodile tokom 2012. godine, odabrane metodom slučajnog uzorka, sa ciljem utvrđivanja da li se postupalo u skladu sa procedurama propisanim Zakonom o javnim nabavkama BiH i internim aktima Općine.

**Na osnovu sačinjenog Pregleda izvršenih postupaka nabavki u 2012. godini konstatovano je da Općina nije provodila postupak javnih nabavki za slijedeće tekuće nabavke: nabavka lož ulja (31.495 KM), nabavka goriva (9.189 KM), nabavka obrazaca i papira (26.303 KM), usluge opravki i održavanje opreme (9.265 KM), usluge štampanja (7.948 KM), iako je bila u obavezi u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH.**

Općina je u 2012. godini izvršila kapitalna ulaganja u iznosu od 1.589.963 KM i najvećim dijelom se odnosi na: nabavku zemljišta 185.415 KM, izgradnju deponije za odlagalište smeća 50.000 KM, izgradnju vodovoda Preočica 103.834 KM, asfaltiranje puta (Lašvanska ulica-most-PC-96-2) 155.039 KM, opremu za civilnu zaštitu 33.147 KM, nabavku kamiona za JKP „Vitkom“ 162.490 KM, rekonstrukciju Doma kulture 49.990 KM, regulacione planove i projekat za revitalizaciju i zaštitu sliva rijeke Kruščice i potoka Lupnica 116.476 KM, rekonstrukciju puteva na području Općine 299.438 KM, rekonstrukciju krova zgrade Općine 317.794 KM i rekonstrukciju kanalizacione mreže 83.750 KM.

**Uvidom u procedure navedenih javnih nabavki konstatovano je da za dio izvršenih nabavki, na početku postupka javnih nabavki, nije procijenjena vrijednost ugovora od strane ugovornog organa,**

što je opredjeljujuće za izbor postupka nabavke, u skladu sa članom 6. Zakona o javnim nabavkama BiH.

*Potrebno je osigurati provođenje postupka javnih nabavki roba i usluga, kao i dosljedno postupanje u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH, posebno u dijelu provođenja zakonske procedure procjenjivanja vrijednosti nabavki roba, usluga i ustupanja radova.*

### 3.6 Stalna sredstva

Na dan 31.12.2012. godine iskazana je knjigovodstvena vrijednost stalnih sredstava u iznosu od 792.213 KM i ista se odnosi na knjigovodstvenu vrijednost građevina u iznosu od 561.707 KM i opreme u iznosu od 230.506 KM.

Uvidom u dokumentaciju koja se odnosi na popis imovine i obaveza za 2012. godinu, konstatovano je da su Rješenjem načelnika br. 01-1-14-7-7-30/13 od 04.01.2013. godine formirane komisije za popis stalnih sredstava, gotovine, obaveza i potraživanja za 2012. godinu. Imajući u vidu zakonski rok izvršenja popisa imovine i obaveza, smatramo da Komisija za popis ne može otpočeti popis bez donošenja rješenja o formiranju komisije prije isteka tekuće godine za koju se vrši popis. Komisija za popis gotovine, obaveza i potraživanja za 2012. godinu, koja je vršila popis gotovine u blagajni, je bila dužna izvršiti popis gotovine na dan 31.12.2012. godine, pa ista nije mogla biti formirana nakon navedenog datuma. **Uvidom u dokumentaciju konstatovano je da je navedena Komisija sačinila Zapisnik o ukupnom stanju novčanih sredstava u blagajni općine Vitez i Općinskog pravobranilaštva u rukopisu, a dana 30.01.2013. godine je sačinjen zvaničan Zapisnik o izvršenom popisu gotovine u blagajni općine Vitez i Općinskog pravobranilaštva sa stanjem na dan 31.12.2012. godine, iako po našem mišljenju, isti treba nositi datum 31.12.2012. godine. U Zapisniku se ne poziva na broj Blagajničkog izvještaja, niti je navedena količina, vrsta i vrijednost novčanih apoena u blagajni. Također ne možemo potvrditi da je popis izvršen u potpunosti, jer nije sačinjena popisna lista stalnih sredstava niti je izvršen popis obaveza i potraživanja pojedinačno po svim dobavljačima i kupcima koji su imali salda na dan 31.12.2012. godine. U Zapisniku se ne navode kratkoročna potraživanja starija od godinu dana, niti se predlaže poduzimanje zakonskih mjera za naplatu istih.**

Na osnovu prezentirane dokumentacije konstatovano je da Centralna popisna komisija nije sačinila zbirni Izvještaj o popisu stalnih sredstava, gotovine, obaveza i potraživanja na osnovu kojeg bi se uvjerali da je izvršeno usklađivanje knjigovodstvenog stanja sa stvarnim. U Zapisniku Centralne popisne komisije o izvršenom popisu stalnih sredstava, sitnog inventara i potrošnog materijala se navodi da je Komisija izvršila popis svih sredstava sa danom 31.01.2013. godine, iako se popis vrši sa danom 31.12. Zapisnik Komisije ne sadrži osnovne informacije o vrijednosti sredstava i izvora sredstava Općine.

Uvidom u popisne liste stalnih sredstava za 2012. godinu, konstatovano je da nisu sačinjene popisne liste za stalna sredstva i sitan inventar na osnovu kojih će se utvrditi stvarno i knjigovodstveno stanje stalnih sredstava i sitnog inventara na dan 31.12.2012. godine.

**Na osnovu navedenog nismo se uvjerali da je popis izvršen u potpunosti u skladu sa Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH**

Iz razgovora sa odgovornom osobom, konstatovano je da Općina nije riješila imovinsko pravne odnose po pitanju vlasništva ili prava raspolaganja nad imovinom koja se dijelom ne vodi u poslovnim knjigama Općine, niti je izvršila procjenu fer vrijednosti iste. U poslovnim knjigama na poziciji stalnih sredstava se ne evidentiraju kapitalna ulaganja u objekte lokalne komunalne infrastrukture, izvršena kako u 2012. godini tako i ranije koji, prema Zakonu o principima lokalne samouprave, spadaju u vlastite nadležnosti Općine i data su Općini na upravljanje, finansiranje i unapređenje. Obzirom na naprijed navedeno naglašavamo da za evidentiranje ove imovine, odnosno unos u poslovne knjige, presudni faktor nije dokaz o vlasništvu, kako navode nadležni organi, uvažavajući navedeni Zakon i tačku 57. Okvira za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja, gdje tačno stoji „u određivanju postojanja sredstva, pravo vlasništva nije od važnosti“. Posebno naglašavamo da su navedena kapitalna ulaganja evidentirana samo preko memorandumske evidencije a ne i na sredstvima i izvorima sredstava, kako je propisano Zakonom o računovodstvu i reviziji, Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.



*Poduzeti aktivnosti na utvrđivanju imovine koja je u vlasništvu Općine ili ima pravo raspolaganja nad istom, te na osnovu vjerodostojne dokumentacije izvršiti procjenu fer vrijednosti iste kako bi imovina bila istinito i fer iskazana u poslovnim knjigama,*

*Popis imovine i obaveza i izradu Izvještaja o popisu imovine i obaveza Općine na dan 31.12. koji će sadržavati sve vrijednosne i prirodne pokazatelje imovine i obaveza Općine, iz kojih će se nedvosmisleno moći zaključiti da je izvršeno usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem, vršiti u skladu sa Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.*

### 3.7 Kratkoročna potraživanja

Na dan 31.12.2012. godine u finansijskim izvještajima Općine iskazana su kratkoročna potraživanja u iznosu od 3.176.882 KM. Kratkoročna potraživanja se najvećim dijelom odnose na potraživanja za dodijeljeno građevinsko zemljište 691.222 KM, potraživanja za komunalne usluge 918.191 KM, potraživanja za korištenje građevinskog zemljišta 662.566 KM, potraživanja za rentu 425.489 KM, potraživanja po osnovu date pozajmice iz ranijih godina 93.000 KM. Uvidom u dokumentaciju utvrđeno je da za potraživanja za koja su pokrenuti sudski postupci, Općina nije izvršila preknjižavanje na sumnjiva i sporna potraživanja iako je neizvjesno da će ista biti naplaćena. Iako nam nije prezentirana dokumentacija koja potvrđuje da su u početnom stanju potraživanja evidentna potraživanja starija od 5 (pet) godina, prema izjavi odgovorne osobe (a što nije navedeno u popisu potraživanja za 2012. godinu), potraživanja po osnovu naknade za komunalne usluge u iznosu od 668.677 KM i naknade za korištenje građevinskog zemljišta u iznosu od 514.009 KM potiču iz 2007. godine i za iste nisu pokrenute zakonske mjere naplate, što nismo mogli potvrditi jer nam nije prezentirana dokumentacija o istom. **Zbog navedenog ne možemo potvrditi da je Općina poduzimala u potpunosti adekvatne zakonske mjere na naplati potraživanja.**

*Osigurati kontinuirano praćenje naplate potraživanja po svim osnovama, kao i poduzimanje zakonskih mjera na naplati svih potraživanja a posebno onih iz ranijih godina, kako ne bi došlo do zastare istih,*

*Za potraživanja, za koje su pokrenuti sudski postupci za naplatu istih, izvršiti knjigovodstveno evidentiranje istih na poziciji sumnjivih i spornih potraživanja u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.*

### KOMENTAR

Općina Vitez je, u ostavljenom roku, dostavila očitovanje na Nacrt izvještaja o reviziji finansijskih izvještaja za 2012. godinu, broj 05-14-7-7-96/13 od 02.08.2013. godine. U očitovanju dati su komentari na kvalifikacije navedene u Neovisnom revizorskom mišljenju po tačkama 1., 2. i 4., kao i komentar na nalaz po tački 3.6.-Stalna sredstva, u dijelu popisa gotovine u blagajni Općine i otpisa stalnih sredstava i sitnog inventara. Dio navedenih komentara, koji je dokumentovan, je prihvaćen i inkorporiran u konačan tekst Izvještaja. Određeni dijelovi komentara nisu prihvaćeni jer nije dato adekvatno obrazloženje, niti je priložena relevantna dokumentacija, koja bi potvrdila navedeno, što bi uticalo na izmjenu nalaza. Detaljno pojašnjenje dato je u Komentaru na dostavljeno očitovanje na Nacrt izvještaja o reviziji finansijskih izvještaja za 2012. godinu, koji je dostavljen uz Konačan izvještaj.

Rukovodilac  
Sektora za finansijsku reviziju

Mirsada Janjoš, dipl. oec.

Vođa tima:  
Dunja Logo, dipl. oec.

Član tima:  
Adija Babić, dipl. oec.



**Prilog br. 1.**
**Izvršenje budžeta Općine Vitez na dan 31.12.2012. godine**
**Iznos u KM**

Red. broj	Vrsta rashoda	Budžet za 2012. godinu	Rebalans I Povećanje/ /smanjenje	Operativni Budžet za 2012. godinu <sup>1</sup> (od 3 do 5)	Izvršenje budžeta za 2012. godinu	Izvršenje budžeta za 2011. godinu
1	2	3	4	5	6	7
<b>I</b>	<b>Tekući izdaci (zbir od 1 do 11)</b>	<b>2.194.000</b>	<b>0</b>	<b>2.194.000</b>	<b>2.112.210</b>	<b>2.177.396</b>
1.	Bruto plaće i naknade plaća	1.415.500	-49.000	1.366.500	1.346.648	1.373.852
2.	Naknade troškova zaposlenih	209.700	+20.000	229.700	190.838	172.154
3.	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	156.300	-8.000	148.300	146.044	149.004
4.	Putni troškovi	17.000	-9.000	8.000	7.896	18.744
5.	Izdaci za komunikaciju, komunalne usluge i energiju	110.700	-5.000	105.700	100.845	109.066
6.	Nabavka materijala i sitnog inventara	50.700	0	50.700	44.862	43.021
7.	Izdaci za usluge prevoza i goriva	10.000	0	10.000	9.592	10.020
8.	Izdaci za tekuće održavanje	10.000	+2.000	12.000	15.909	15.946
9.	Osiguranje, bankarske usluge i usluge platnog prometa	12.100	-1.000	11.100	13.821	13.706
10.	Ugovorene i druge posebne usluge	202.000	+50.000	252.000	235.755	271.883
<b>II</b>	<b>Tekući transferi</b>	<b>2.650.000</b>	<b>-244.000</b>	<b>2.406.000</b>	<b>2.348.212</b>	<b>2.822.661</b>
1.	Tekući transferi drugim razinama vlasti	763.000	-89.000	674.000	661.593	848.406
2.	Tekući transferi pojedincima	416.000	-12.000	404.000	394.104	455.939
3.	Tekući transferi neprofitnim organizacijama	781.000	-43.000	738.000	736.927	820.775
4.	Subvencije javnim preduzećima	510.000	+35.000	545.000	503.393	497.264
5.	Subvencije privatnim preduzećima	70.000	-60.000	10.000	8.695	60.062
6.	Drugi tekući rashodi	110.000	-75.000	35.000	43.500	140.215
<b>III</b>	<b>Kapitalni transferi</b>	<b>223.000</b>	<b>-58.000</b>	<b>165.000</b>	<b>164.219</b>	<b>91.810</b>
<b>IV</b>	<b>Kapitalni izdaci (1+2)</b>	<b>1.535.000</b>	<b>+99.000</b>	<b>1.634.000</b>	<b>1.589.963</b>	<b>1.297.770</b>
1.	Nabavka zemljišta	28.000	+162.000	190.000	189.415	47.674
2.	Nabavka opreme	463.000	-254.000	209.000	197.304	6.699
3.	Nabavka građevina	365.000	-40.000	325.000	327.998	500.625
4.	Nabavka stalnih sredstava u obliku prava	110.000	+40.000	150.000	145.468	92.301
5.	Rekonstrukcija i investiciono održavanje	569.000	+191.000	760.000	729.778	650.471
<b>V</b>	<b>Proračunska rezerva</b>	<b>100.000</b>	<b>0</b>	<b>100.000</b>	<b>86.194</b>	<b>67.586</b>

<sup>1</sup> Ukupno odobreni budžet na dan 31.12.2012. godine.

VI	Ukupno rashodi i izdaci (I-V)	6.702.000	-203.000	6.499.000	6.247.060	6.403.437
VII	Višak rashoda nad prihodima tekuće godine	+3.000		-706.000	-384.345	+3.604
	Broj uposlenih	75	75	75	72	70



**Prilog br. 2.**
**Izvršenje budžeta Općine Vitez na dan 31.12.2012. godine**
**Iznos u KM**

Red. Broj	Vrsta prihoda	Budžet za 2012. godinu	Rebalans I Povećanje/ /smanjenje	Operativni budžet za 2012. godinu <sup>2</sup> (od 3 do 5)	Izvršenje budžeta za 2012. godinu	Izvršenje budžeta za 2011. godinu
1	2	3	4	5	6	7
<b>I</b>	<b>Porezni prihodi</b>	<b>3.592.000</b>	<b>-372.000</b>	<b>3.220.000</b>	<b>3.183.562</b>	<b>3.460.574</b>
1.	Prihodi od poreza	3.592.000	-372.000	3.220.000	3.183.562	3.460.574
<b>II</b>	<b>Neporezni prihodi</b>	<b>1.708.000</b>	<b>-213.000</b>	<b>1.495.000</b>	<b>1.572.272</b>	<b>1.301.796</b>
	<b>Prihodi od poduzetničke aktivnosti i imovine i prihodi od pozitivnih kursnih razlika</b>	<b>152.000</b>		<b>97.000</b>	<b>103.455</b>	<b>142.797</b>
1.	Prihodi od nefinansijskih javnih poduzeća i finansijskih javnih institucija	150.000	-55.000	95.000	101.706	140.496
2.	Ostali prihodi od imovine	2.000	0	2.000	1.749	2.301
3.	Prihodi od pozitivnih kursnih razlika	0	0	0	0	0
	<b>Naknade i takse i prihodi od pružanja javnih usluga</b>	<b>1.556.000</b>	<b>-158.000</b>	<b>1.398.000</b>	<b>1.468.817</b>	<b>1.158.999</b>
1.	Administrativne, sudske i komunalne, posebne i ostale naknade i takse	1.511.000	-196.000	1.315.000	1.385.444	1.135.871
2.	Prihodi od pružanja javnih usluga	45.000	+38.000	83.000	83.373	23.128
<b>III</b>	<b>Tekuće potpore</b>	<b>124.000</b>	<b>-8.000</b>	<b>116.000</b>	<b>91.990</b>	<b>98.312</b>
1.	Tekuće potpore ostalih nivoa vlasti	124.000	-27.000	97.000	73.214	98.312
2.	Tekuće potpore od inostranih vlada i organiz.	-	+19.000	19.000	18.776	-
<b>IV</b>	<b>Kapitalni primici i kapitalni transferi</b>	<b>1.275.000</b>	<b>-316.000</b>	<b>959.000</b>	<b>1.011.289</b>	<b>1.543.989</b>
1.	Primici od prodaje stalnih sredstava	800.000	-390.000	410.000	486.052	886.021
2.	Primici od međunarodnih vlada i organizacija	125.000	-1.000	124.000	124.021	373.570
3.	Primici od ostalih nivoa vlasti	350.000	+75.000	425.000	401.216	284.398
<b>V</b>	<b>Ukupno prihodi i primici (I+II+III+IV)</b>	<b>6.699.000</b>	<b>-909.000</b>	<b>5.790.000</b>	<b>5.859.112</b>	<b>6.404.671</b>
<b>VI</b>	<b>Neraspoređeni prihodi</b>	<b>3.000</b>	<b>-</b>	<b>3.000</b>	<b>3.603</b>	<b>-</b>
	<b>Ukupno (V+VI)</b>	<b>6.702.000</b>	<b>-909.000</b>	<b>5.793.000</b>	<b>5.862.715</b>	<b>6.404.671</b>

<sup>2</sup> Ukupno odobreni proračun na dan 31.12.2012. godine.